ररक्ष पृथिवीं देवीं श्रीमानतुलविक्रमः । द्वेष्टारस्तस्य नैवासन्स च द्वेष्टि न कञ्चन ।
समः सर्व्वेषु भूतेषु प्रजापतिरिवाभवत् । ब्राह्मणाः क्षत्रिया वैश्याः शूद्राश्चैव स्वकर्म्मसु ।
स्थिताः सुमनसो राजंस्तेन राज्ञा स्वधिष्ठिताः । विधवाऽनाथविकलान् कृपणांश्च बभार सः ।
सुदर्शः सर्व्वभूतानामासीत्सोम इवापरः । तुष्टपुष्टजनः श्रीमान्सत्यवाग्दृढविक्रमः ।
धनुर्व्वेदे तु शिष्योऽभून्नृपः शारद्वतस्य सः । गोविन्दस्य प्रियश्चासीत्पिता ते जनमेजय । १९४५
लोकस्य चैव सर्व्वस्य प्रिय आसीन्महायशाः । परिक्षीणेषु कुरुषु सोत्तरायामजीजनत् ।
परीक्षिदभवत्तेन सौभद्रस्यात्मजो बली । राजधर्म्मार्थकुशलो युक्तः सर्व्वगुणैर्वृतः ।
जितेन्द्रियश्चात्मवांश्च मेधावी धर्म्मसेविता । षड्वर्गजिन्महाबुद्धिर्नीतिशास्त्रविदुत्तमः ।
प्रजा इमास्तव पिता षष्टिवर्षाण्यपालयत् । ततो दिष्टान्तमापन्नः सर्व्वेषां दुःखमावहन् । ततस्त्वं पुरुषश्रेष्ठं धर्म्मेण प्रतिपेदिवान् ।
इदं वर्षसहस्राणि राज्यं कुरुकुलागतं । बाल एवाभिषिक्तस्त्वं सर्व्वभूतानुपालकः । १९५०
॥ जनमेजयउवाच ॥ नास्मिन् कुले जातु बभूव राजा यो न प्रजानां प्रियकृत्प्रियश्च । विशेषतः प्रेक्ष्य पितामहानां वृत्तं महद्वृत्तपरायणानां ।
कथं निधनमापन्नः पिता मम तथाविधः । आचक्षध्वं यथावन्मे श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः ।
॥ सौतिरुवाच । एवं सञ्चोदिता राज्ञा मन्त्रिणस्ते नराधिपं । ऊचुः सर्व्वे यथा वृत्तं राज्ञः प्रियहितैषिणः ।
॥ मन्त्रिणऊचुः ॥ स राजा पृथिवीपालः सर्व्वशस्त्रभृतां वरः । बभूव मृगयाशीलस्तव राजन्पिता सदा ।
यथा पाण्डुर्महाबाहुर्द्धनुर्द्धरवरो युधि । अस्माञ्चासज्य सर्व्वाणि राजकार्य्याण्यशेषतः । १९५५
स कदाचिद्वनगतो मृगं विव्याध पत्रिणा । विद्ध्वाचान्वसरत्तूर्णं तं मृगं गहने वने ।
पदातिर्व्वद्धनिस्त्रिंशस्तत्तायुधकलापवान् । न चाससाद गहने मृगं नष्टं पिता तव ।
परिश्रान्तो वयस्थश्च षष्टिवर्षो जरान्वितः । क्षुधितः स महारण्ये ददर्श मुनिसत्तमं ।
स तं पप्रच्छ राजेन्द्रो मुनिं मौनव्रते स्थितं । नच किञ्चिदुवाचेदं पृष्टोऽपि स मुनिस्तदा ।
ततो राजा क्षुधार्त्तस्तं मुनिं स्थाणुवत्स्थितं । मौनव्रतधरं शान्तं सद्यो मन्युवशं गतः । १९६०
न बुबोध च तं राजा मौनव्रतधरं मुनिं । स तं क्रोधसमाविष्टो धर्षयामास ते पिता ।
मृतं सर्पं धनुष्कोट्या समुत्क्षिप्य धरातलात् । तस्य शुद्धात्मनः प्रादात्स्कन्धे भरतसत्तम ।
नचोवाच स मेधावी तमथो साध्वसाधु वा । तस्थौ तथैव चाक्रुद्धः सर्प्पं स्कन्धेन धारयन् ।
इत्यादिपर्व्वण्यास्तीके एकोनपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ४९ ॥
॥ मन्त्रिणऊचुः ॥ ततः स राजा राजेन्द्र स्कन्धे तस्य भुजङ्गमं । मुनेः चुक्षाम आसज्य स्वपुरं प्रययौ पुनः ।
ऋषेस्तस्य तु पुत्रोऽभूद्भुवि जातो महायशाः । शृङ्गी नाम महातेजास्तिग्मवीर्य्योऽतिकोपनः । १९६५
ब्रह्माणं समुपागम्य मुनिः पूजां चकार ह । सोऽनुज्ञातस्ततस्तत्र शृङ्गी शुश्राव तं तदा ।
सख्युः सकाशात्पितरं पित्रा ते धर्षितं पुरा । मृतं सर्प्पं समासक्तं स्थाणुभूतस्य तस्य तं ।